

La Comédiathèque

In flagrante waanzin

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

In flagrante waanzin

Jean-Pierre Martinez

Nederlandse vertaling en bewerking door de auteur

Een lijk in een sauna en een plagiaatzaak.
Commissaris Van Rijn krijgt een onderzoek toegewezen
dat lijkt uit te groeien tot een zaak van staatsbelang.
Tenzij dit allemaal gewoon theater is...

Personages:

Commissaris Van Rijn (*man of vrouw*)
inspecteur Rommel (*man of vrouw*)
commissaris De Vries (*man of vrouw*)
hoofdcommissaris Van der Ploeg (*man of vrouw*)
Baron Van Kasteelrode (*man of vrouw in travestie*)
Barones Van Kasteelrode (*vrouw of man in travestie*)

6 personages

Mogelijke bezettingen:

6V, 1M/5V, 2M/4V, 3M/3V, 4M/2V, 5M/1V, 6M

© La Comédiathèque

Opvoeringsrechten

Voor iedere openbare opvoering van dit toneelstuk, zowel door een amateurgezelschap als door een professioneel gezelschap, is voorafgaande toestemming vereist.

Jean-Pierre Martinez is een Franse auteur en lid van de Franse SACD (*Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques*).

Nederland

In Nederland worden zijn opvoeringsrechten rechtstreeks door de SACD beheerd. Amateurgezelschappen en professionele gezelschappen dienen voor toestemming en informatie over de opvoeringsrechten contact op te nemen met de internationale afdeling van de SACD:

international@sacd.fr

België / Vlaanderen

In België worden zijn opvoeringsrechten beheerd door SACD België.

Amateurgezelschappen kunnen hun aanvraag voor opvoeringsrechten rechtstreeks online indienen via de website van SACD België:

www.sacd.be/nl

Professionele gezelschappen dienen rechtstreeks contact op te nemen met SACD België:

theatre@sacd.be

Bij problemen met een online aanvraag kunnen amateurgezelschappen eveneens via dit e-mailadres contact opnemen met SACD België.

Voor alle andere vragen kunt u rechtstreeks contact opnemen met de auteur via dit contactformulier :

[CONTACTFORMULIER](#)

Eerste bedrijf

Een ouderwets kantoor in een politiebureau van de oude stempel. Eenvoudig, versleten meubilair. inspecteur Rommel ligt snurkend over zijn bureau, naast een fles whisky. Commissaris Van Rijn komt binnen. Zonder Rommel een blik waardig te keuren trekt hij zijn regenjas uit en hangt die aan de kapstok. Hij gaat achter het andere bureau zitten en begint een tijdschrift voor senioren te lezen, iets in de trant van Plus Magazine, met een deprimerende kop als Pensioen en depressie of Uitvaartverzekeringen: waar let u op? Hij is duidelijk niet gewend aan dit soort lectuur en kijkt sceptisch. De ouderwetse vaste telefoon op zijn bureau gaat. Rommel komt langzaam bij. Van Rijn neemt op.

Van Rijn – Van Rijn, zegt u het maar. Goedemorgen, meneer... Nee, commissaris De Vries is helaas niet meer onder ons.

Hoofdcommissaris Van der Ploeg komt binnen met een rouwkrans waarop staat: ‘Aan onze betreurde collega en vriend’.

Van Rijn (met een blik op de krans) – Ja, voorgoed, zo kunt u het wel zeggen... Nee, hij heeft me voor zijn vertrek niets over die zaak verteld... Precies, hij zal er wel niet meer aan toegekomen zijn... Geen probleem, u kunt langskomen wanneer u wilt.

Van Rijn hangt op. Van der Ploeg zet de krans tegen het bureau van Van Rijn.

Van der Ploeg – Goedemorgen, Van Rijn.

Rommel – Mevrouw de hoofdcommissaris...

Van der Ploeg werpt een afkeurende blik op Rommel, die langzaam overeind komt.

Van der Ploeg – Inspecteur...

Van Rijn (lezend) – ‘Aan onze betreurde collega en vriend’. Maar Van der Ploeg, dat had toch niet hoeven... Ik ga alleen maar met pensioen.

Rommel staat op en zet een paar onzekere stappen.

Van der Ploeg – Van Rijn toch... Die is voor commissaris De Vries. De uitvaart was vanmorgen. We moesten toch iets doen.

Van Rijn – O ja, natuurlijk, De Vries... Vanmorgen? En u hebt de krans weer meegenomen?

Rommel loopt naar de krans en legt er een hand op.

Rommel – Ze zijn nep, hè?

Van Rijn – Verrek, ja. Knap gedaan.

Van der Ploeg – Het voordeel van kunstbloemen is dat ze eeuwig meegaan. Net als onze spijt. We kunnen ze dus vaker gebruiken.

Van Rijn – Natuurlijk... En er staat geen naam op. Handig.

Van der Ploeg – Zoals u weet is er ook dit jaar weer op het politiebudget bezuinigd om het begrotingstekort van Nederland terug te dringen.

Van Rijn – Kunstbloemen op een rouwkrans... Hoog tijd dat ik vertrek. Straks krijgen we neppistolen en kogelvrije vesten van karton.

Rommel (*mompelend*) – Zolang mijn whisky maar echt blijft.

Rommel probeert de fles weg te moffelen. Van der Ploeg kijkt geïrriteerd, maar laat het gaan.

Van der Ploeg – Dus, commissaris, uw laatste dag! Bent u al een beetje voorbereid op uw pensioen?

Van Rijn (*wijst op het tijdschrift*) – Ik probeer me in te lezen. Tot nu toe krijg ik vooral zin om er meteen een eind aan te maken.

Van der Ploeg – Kom nou, Van Rijn! U bent nog jong. U had best een paar jaar kunnen blijven. Waarom gaat u weg als u zo bang bent u te vervelen?

Van Rijn – Je moet je publiek nooit vervelen, Van der Ploeg... (*Ironisch*) Ik vertrek liever op het hoogtepunt van mijn roem.

Zijn telefoon gaat opnieuw.

Van Rijn – Van Rijn, zegt u het maar! Ja, meneer de korpschef... Zeker, meneer de korpschef... Tot ziens, meneer de korpschef... (*Hij hangt op.*) Dat was de korpschef.

Van der Ploeg – Om u persoonlijk te feliciteren met uw welverdiende pensioen, neem ik aan.

Van Rijn – Hij wilde vooral zeker weten dat ik morgenochtend niet meer hier zit... en dat ik geen belastende dossiers meeneem.

Rommel – Belastend voor wie?

Van Rijn – Had u nog iets voor me, hoofdcommissaris? Een laatste zaak misschien?

Van der Ploeg – Eigenlijk niet, Van Rijn. Het belooft een rustige dag te worden. U hebt alle tijd om uw spullen in te pakken.

Van Rijn staat op en pakt de krans.

Van Rijn – Dan breng ik deze bloemen eerst maar terug naar het magazijn. Tot ze weer eens naar buiten mogen.

Rommel – Ja, anders zou je denken dat ú begraven wordt.

Van Rijn gaat af met de krans.

Van der Ploeg – Hoe laat is zijn afscheidsborrel?

Rommel – Zes uur. Na diensttijd.

Van der Ploeg – Mooi. U hebt niets verklapt, hè? Het moet een verrassing zijn.

Rommel – In principe weet hij van niets. Maar kun je voor zo'n topagent eigenlijk iets geheimhouden?

Van der Ploeg – Zonder alcohol, hè. U kent de nieuwe voorschriften.

Rommel – Maakt u zich geen zorgen. Ik drink nooit buiten werktijd. De echte champagne is vervangen door kinderbubbels.

Van der Ploeg – Net zo feestelijk en veel goedkoper. Maar waar hebt u de flessen verstopt zodat hij ze niet ziet? Toch niet in het magazijn?

Rommel – Ik heb ze koud gezet. Op een plek waar hij ze nooit zal zoeken.

Van der Ploeg – Waar dan?

Rommel – In de koelcel van het mortuarium.

Van der Ploeg – Daar moet je maar op komen. Goed, ik laat u werken. En als u het toch niet druk hebt: ruim die rommel hier eens op, Rommel.

Rommel – Ja, hoofdcommissaris.

Van der Ploeg – De hoofdofficier van justitie komt vanavond ook naar de borrel. Ik wil niet dat hij hier een verkeerde indruk krijgt.

Rommel – Zeker, hoofdcommissaris.

Van der Ploeg gaat af.

Rommel – Het is net mijn moeder vroeger: 'Ruim je kamer op.'

Alex de Vries komt binnen en ziet hoe Rommel een flinke slok whisky neemt om op gang te komen.

Rommel – Je kunt hier ook geen vijf minuten rustig werken.

De Vries – Sorry dat ik u tijdens uw drukke werkzaamheden stoort.

Rommel – De volgende keer meldt u zich eerst bij de balie. Wat kan ik voor u doen?

De Vries – Ik ben commissaris De Vries.

Rommel – Als u commissaris De Vries bent, ben ik de paus.

De Vries – Excuus, Heiligheid. Ik dacht dat u een politieman was.

Rommel – commissaris De Vries is vanmorgen begraven.

De Vries – Ja. Ik heb u trouwens niet in de kerk gezien.

Van Rijn komt terug met de krans.

Van Rijn – Geen plek meer in het magazijn. Dat wordt beter als mijn spullen weg zijn. Ik zet hem hier wel zolang.

Hij zet de krans neer en kijkt naar De Vries.

Van Rijn – Mevrouw... Kan ik iets voor u doen?

Rommel – U gaat lachen, commissaris. Deze jongedame beweert dat ze commissaris De Vries is.

Van Rijn – Zozo. Tot vandaag geloofde ik niet in reïncarnatie. Maar als dit het bewijs is, zijn we er bepaald niet op achteruitgegaan, hè Rommel? De laatste keer dat ik commissaris De Vries zag, had hij een stuk minder seksappeal dan u.

Rommel – Onder ons noemden we hem de Klokkenluider van de Notre-Dame.

Van der Ploeg komt terug.

Van der Ploeg – Ah, commissaris, u bent er al? Heren, dit is commissaris Alex de Vries, het kind van onze betreurde collega, aan wie we vanmorgen de laatste eer hebben bewezen.

Van Rijn – Nee toch?

Rommel – Nu u het zegt... Er zit inderdaad iets van familie in.

Van Rijn (*steekt de hand uit*) – Commissaris Van Rijn. Gecondoleerd. Het spijt me dat ik niet bij de uitvaart kon zijn, maar het is mijn laatste dag hier en...

Van der Ploeg – Precies daarom. Ik was vergeten het te zeggen: commissaris De Vries neemt vanaf morgen uw bureau over. Het bureau dat u al deelde met haar vader.

Van Rijn – Als het dan toch een familiebedrijf is...

Van der Ploeg – Personeelsreductie. Voor iedere twee ambtenaren die met pensioen gaan of onder de grond verdwijnen, komt er één terug. U kent het liedje.

Van Rijn – Dus commissaris De Vries vervangt ons allebei.

Van der Ploeg – Ik weet zeker dat deze vers afgestudeerde jonge commissaris uitstekend in staat is twee ervaren politiemensen te vervangen. Al vervang je natuurlijk nooit commissaris Van Rijn.

Van Rijn – Zoals de dichter zei: de vrouw is de toekomst van de man.

De Vries – Dank u voor dit warme welkom.

Van der Ploeg – Ik leen haar vijf minuten. Er moeten nog wat papieren voor haar nieuwe aanstelling worden getekend. Daarna, Van Rijn, praat u commissaris De Vries even bij over de lopende zaken.

Van Rijn – Met alle plezier, hoofdcommissaris.

De Vries – Dank u voor de krans. Dat heeft me echt geraakt.

Rommel probeert de krans snel uit het zicht te halen.

Van der Ploeg – Uw vader was een groot politiemann. Hij is gestorven in dienst van Nederland. Loopt u even mee?

Van der Ploeg gaat af met De Vries.

Rommel – In dienst van Nederland... Hij stierf tijdens zijn lunchpauze in een restaurant doordat hij zich verslikte in een mossel.

Van Rijn – De vraag is wat die nieuwkomer hier komt doen. Politiewerk is geen notariskantoor. Je erft de functie niet van je vader.

Rommel – Misschien wil ze de fakkel overnemen die haar vader bij zijn val heeft laten vallen.

Van Rijn – Pas op, Rommel, whisky maakt u literair. Maar u hebt gelijk. Gestorven in dienst van Nederland... Als u morgen aan levercirrose overlijdt, krijgt u postuum een koninklijk lintje voor uw bijdrage aan de accijnzen.

Rommel – Dat betwijfel ik, chef. Deze whisky is smokkelwaar. Een partij die we bij een controle in de haven van Rotterdam in beslag hebben genomen.

Van Rijn – Als whisky tegenwoordig via Rotterdam wordt binnengesmokkeld, Rommel, weet je dat de globalisering voltooid is. Het einde der tijden is nabij.

Rommel – U hebt gelijk, chef. Ik zie ook steeds meer voortekenen. Neem nou iemand die sterft doordat hij zich verslikt in een mossel. Dat is toch niet alledaags. Ik zou zelfs zeggen: verdacht.

Van Rijn – Verdacht? Wat wilt u daarmee zeggen, Rommel? Gaat u nu ook al complotten zien? Denkt u dat de mosselkwekers een vendetta tegen de politie hebben?

Rommel – Schelpdierkwekers, chef. Mosselkwekers zijn maar één soort.

Van Rijn – Goed. Ik luister.

Rommel – Dit is mijn scenario: de dochter heeft nooit in een ongeluk geloofd en laat zich daarom op de dag van zijn begrafenis overplaatsen naar hetzelfde bureau waar haar vader werkte, om de zaak uit te pluizen.

Van Rijn – Waar baseert u dat op?

Rommel – Geen idee. Ik heb het ooit in Baantjer gezien.

Van Rijn – Ik heb het u al vaker gezegd, Rommel. U kijkt te veel televisie. En ik hoop dat u geen verrassingsborrel voor mijn afscheid hebt georganiseerd. Ik haat verrassingen. Een afscheidsborrel lijkt trouwens verdacht veel op een begrafenis.

Rommel – Maakt u zich geen zorgen, commissaris. Uw laatste wens wordt gerespecteerd. U vertrekt zonder bloemen en kransen.

De Vries komt terug.

Van Rijn – Ah, commissaris De Vries. We hadden het net over uw overleden vader.

Rommel – En over de heldhaftige omstandigheden van zijn dood.

Van Rijn werpt hem een waarschuwende blik toe.

De Vries – Ik zie maar twee bureaus. Waar ga ik zitten?

Van Rijn – Vandaag delen we het mijne. Morgen is het helemaal van u.

Rommel – Er moet alleen nog een beetje worden opgeruimd, commissaris.

De Vries – Als u het niet erg vindt, inspecteur, noemt u me liever commissaris De Vries.

Rommel – Natuurlijk, commissaris.

Ze loopt naar het bureau van Van Rijn.

De Vries – U hebt geen computer?

Van Rijn – Wat wilt u? Ik ben een agent van de oude stempel. Toen ik begon waren een elektronische rekenmachine en een pieper nog moderne technologie. En voor erotiek had je de 06-lijn.

De Vries – Ik begrijp het.

Van Rijn – Ik vertrek vanavond. Het heeft weinig zin mijn werkwijze nu nog te moderniseren.

De Vries – Ik vraag Van der Ploeg wel om een computer voor me te regelen.

Rommel – De naam is hoofdcommissaris Van der Ploeg. Ze staat erg op dat ‘Van der’.

Van Rijn – Koffie?

Rommel – Tenzij mevrouw liever thee heeft... *(Ze kijkt hem vernietigend aan.)* Ik bedoel: commissaris De Vries.

De Vries – Koffie is prima.

Van Rijn schenkt koffie in een potsierlijke mok en reikt die haar aan alsof het een heilige relikwie is.

Van Rijn – Deze mok was van uw vader. Ik denk dat hij hem u graag zelf had nagelaten als hij tijd had gehad.

De Vries – Dank u. Ik zal proberen hem waardig te zijn.

Van Rijn – Rommel, koffie?

Rommel – Graag. Met een zoetje en een scheutje melk.

Van Rijn schenkt ook Rommel in. Ze nemen alle drie een slok en trekken een gezicht.

Van Rijn – Als u mijn mening wilt, commissaris: de echte hervorming van de politie begint met een fatsoenlijke espressomachine in ieder bureau.

Rommel giet een scheut whisky in zijn koffie. De Vries ziet het.

De Vries – Ja... En misschien een paar alcoholtesters erbij.

Een ongemakkelijke stilte. Ze drinken hun koffie op. Barones Margaretha van Kasteelrode komt binnen.

Margaretha – Commissaris Van Rijn?

Van Rijn – Tot vanavond, ja.

Margaretha – Commissaris, ik kom de dood van mijn man melden.

Rommel – Kijk, de zaken trekken weer aan.

Van Rijn – Gaat u zitten.

Margaretha gaat zitten.

Van Rijn – Vertelt u eerst eens wie u bent, mevrouw.

Van Rijn wenkt Rommel om hem bij te staan.

Rommel – Naam, voornaam, leeftijd, beroep... en eventueel nog bijzondere kwaliteiten.

Van Rijn kijkt hem afkeurend aan terwijl Margaretha hem met haar blik neerschiet.

Van Rijn – Uw beroep is voldoende, mevrouw.

Margaretha – Barones Margaretha van Kasteelrode. Vijfde van die naam.

Van Rijn (*tegen De Vries*) – Commissaris, doet u vooral mee.

De Vries – Alex de Vries, commissaris bij de politie. Ook de vijfde van die naam.

Rommel – Leeftijd, titel... of beroep?

Margaretha – Mijn leeftijd gaat u niets aan. En ik reken mezelf inderdaad tot de betere kringen, die per definitie geen beroep nodig hebben.

Van Rijn – Goed. Kunt u ons dan ten minste de naam van uw overleden echtgenoot geven?

Margaretha – Boudewijn-Hendrik van Kasteelrode.

Rommel – Beroep?

Margaretha – Zeg niet dat u die naam nog nooit hebt gehoord.

Van Rijn – In ons vak komen zoveel namen voorbij.

Rommel – Als hij geen strafblad had...

Margaretha – De Van Kasteelrodes hebben geen strafblad, meneer. Alleen kwartieren van adel. Ik heb er vijf.

Rommel – Vijf kwartieren? Kan dat, chef?

Van Rijn – Vast wel. Vier kwartieren met een bonuskwartier.

De Vries – Terug naar de zaak, mevrouw. Waar hebt u uw man gevonden?

Margaretha – U bedoelt na zijn dood, neem ik aan?

De Vries – Eh... ja.

Margaretha – In het souterrain van ons grachtenpand, in de wellnessruimte.

Rommel – Sjiek.

Margaretha – In de sauna.

Van Rijn – In de sauna?

Margaretha – Een vreselijk ongeluk, commissaris.

De Vries – En u weet zeker dat hij dood is?

Margaretha – Gisteravond merkte ik niet dat hij weg was. Zijn Jaguar stond niet in de garage, dus ik dacht dat hij de deur uit was. Pas vanmorgen...

De Vries – Vanmorgen?

Margaretha – Hij zit nu al zo'n twaalf uur in de sauna.

Rommel – Dus u weet zeker dat hij dood is.

Margaretha – Moeilijk te zeggen. Door het raampje zie je alleen condens. En wat krassen van vingernagels op het glas. Maar ik denk niet dat iemand dit overleeft. Zeker mijn man niet, met zijn zwakke hart.

De Vries – Hebt u niet geprobeerd hem eruit te halen?

Margaretha – De deur zit blijkbaar klem. Het hout zal door de hitte zijn uitgezet. In plaats van een monteur te bellen heb ik de politie gewaarschuwd.

Van Rijn – Heel verstandig. inspecteur Rommel neemt in de kamer hiernaast uw verklaring op. Wij sturen iemand naar uw woning om de situatie vast te stellen.

Margaretha – Dank u, commissaris.

Rommel – Mevrouw de barones, als u zo vriendelijk wilt zijn...

Rommel gaat af met Margaretha.

Van Rijn – Een barones. Dat ontbrak er nog aan.

De Vries – Wat denkt u van deze zaak, commissaris?

Van Rijn – Welke zaak? Voorlopig lijkt me dit gewoon een huishoudelijk ongeluk.

De Vries – Ik weet het niet. Dat sauna-verhaal ruikt niet fris.

Van Rijn – Toegegeven, het is ongewoon. Maar sterven aan een hartaanval in een sauna of stikken in een mossel in een restaurant... (*De Vries kijkt hem donker aan.*) Sorry, ik wilde geen pijnlijke herinneringen bovenhalen.

De Vries – In beide gevallen geloof ik niet in een ongeluk.

Van Rijn – Ik begrijp dat u vandaag wat gespannen bent, maar verdriet vertroebelt uw oordeel. U moet niet overal kwaad achter zoeken.

De Vries – O ja? Ik dacht dat het juist ons vak was iedereen te wantrouwen.

Van Rijn – Dus volgens u is iedere onschuldige een dader die het zelf nog niet weet?

De Vries – Iemand die een hele nacht opgesloten zit in een sauna, vindt u dat niet vreemd?

Van Rijn – Nu u het zegt... De sauna was van binnenuit dicht... Dat zou eigenlijk een aardige titel zijn voor een misdaadkomedie.

Van der Ploeg komt bezorgd binnen.

Van der Ploeg – Ik heb net barones Van Kasteelrode gesproken. Ze legt haar verklaring af over de dood van haar man.

Van Rijn – Gaat u nou ook al moeilijk doen? Een oude man krijgt een hartaanval in de sauna. Dit is de Lockheed-affaire toch niet?

Van der Ploeg – U begrijpt het niet, Van Rijn. We lopen op eieren. Boudewijn-Hendrik van Kasteelrode is niet zomaar iemand.

Van Rijn – O ja? Wie is hij dan precies?

Van der Ploeg – U hebt toch wel van Boudewijn-Hendrik van Kasteelrode gehoord?

Van Rijn – De naam zegt me vaag iets. Waar is hij eigenlijk beroemd om?

Van der Ploeg – Dat weet ik niet precies. Maar hij zit voortdurend op televisie.

De Vries – Dan zal hij daarom wel beroemd zijn.

Van Rijn – In mijn tijd kwam je op televisie omdat je beroemd was. Tegenwoordig ben je beroemd omdat je op televisie komt.

Van der Ploeg – Ik heb geprobeerd hoofdofficier Blusser te bereiken om hem in te lichten en instructies te vragen, maar hij neemt niet op.

De Vries – Hoofdofficier Blusser? Is dat echt zijn naam?

Van Rijn – Een voorbestemde naam. Zodra ergens een politieke brand uitbreekt, sturen ze Blusser om hem te doven.

Van der Ploeg – Hoe dan ook, Van Rijn, ik wil dat u deze zaak uiterst discreet behandelt.

Van Rijn – En ik hoopte mijn loopbaan nog met vuurwerk af te sluiten.

Van der Ploeg – Geen heldendaden, Van Rijn. Het is uw laatste dag. Ik heb met Blusser gesproken over een koninklijk lintje voor u. Hij zou er bij de minister een goed woordje voor doen.

De Vries – Met uw toestemming, hoofdcommissaris, zou ik commissaris Van Rijn graag bij dit onderzoek assisteren.

Van der Ploeg – Uitstekend idee, De Vries. Geen bezwaar, Van Rijn? Dan kunt u haar meteen in het vak inwerken.

Van Rijn – U bedoelt dat ze me kan controleren en u verslag kan uitbrengen.

Van der Ploeg – Dat ook. We hebben met BN'ers te maken, Van Rijn. Bekende Nederlanders.

Van Rijn – Ja, ik snap het. Mensen die bekend zijn.

Van der Ploeg – In elk geval geen gewone verdachten.

Van Rijn (*plechtig*) – Voor de wet is iedereen gelijk. Maar sommigen zijn kennelijk gelijker dan anderen.

Van der Ploeg – Ik ken uw soms nogal vrije methodes, commissaris. Om van Rommel nog maar te zwijgen. commissaris De Vries kan deze zaak waarschijnlijk met de nodige fijngevoeligheid behandelen.

De Vries – Dan ga ik meteen ter plaatse kijken, hoofdcommissaris.

Van der Ploeg – Ik reken op uw uiterste voorzichtigheid, De Vries.

De Vries gaat af.

Van Rijn – Dus u haalt me van een gevoelige zaak af, een paar uur voor mijn pensioen?

Van der Ploeg – Helemaal niet, Van Rijn. Dat zei ik alleen om haar vertrouwen te geven.

Van Rijn – Ik maak maar een grapje. Die hele zaak kan me gestolen worden. En als ik dat arme kind een beetje kan helpen door deze moeilijke dag heen te komen...

Van der Ploeg – De dood van haar vader heeft haar zwaar aangeprepen. Ik reken erop dat u haar begeleidt bij haar eerste zaak. Denkt u dat we haar kunnen vertrouwen?

Van Rijn – De appel valt niet ver van de boom.

Van der Ploeg – Ik weet niet of me dat geruststelt. Haar vader is gestorven doordat hij zich verslikte in een mossel.

Van der Ploeg gaat af. Van Rijn zucht en begint de inhoud van zijn laden in een doos te stoppen.

Donker.

Tweede bedrijf

Van Rijn ruimt zijn spullen op. Rommel komt terug.

Van Rijn – Wat verzamelt een mens een hoop troep in dertig jaar, Rommel... *(Hij houdt iets omhoog dat in plastic folie is gewikkeld.)* Kijk nou, helemaal achter in de onderste la vond ik zelfs nog een kilo cannabis die ik compleet vergeten was.

Rommel – Gelukkig hebt u opgeruimd vóór De Vries hier kwam. Ze had vast weer iets aan te merken gehad op onze werkwijze.

Van Rijn – Ik vraag me af wat uw opvolger ooit in uw laden aantreft als u met pensioen gaat, Rommel.

Rommel – Vooral lege flessen. U kent me, chef. Van drugs blijf ik af.

Rommel neemt weer een slok. Van Rijn ruikt aan het pakket.

Van Rijn – Geen idee of dit nog goed is.

Rommel – Staat er geen houdbaarheidsdatum op?

Van Rijn kijkt automatisch op de verpakking.

Van Rijn – Ik bewaar het toch maar als souvenir.

Hij stopt het pakket in zijn doos.

Rommel – Als je met pensioen bent, heb je altijd wel één of twee vrienden met kanker voor wie wat medicinale cannabis een enorme troost kan zijn. Als je iemand blij kunt maken...

Van Rijn – Dank voor uw steun, Rommel. Dat doet me goed.

Rommel – Ik ga u missen, Van Rijn. Ik had nooit gedacht dat ik dat nog eens zou zeggen, maar sinds ik weet wie u opvolgt...

Van Rijn – Ja, De Vries heeft u duidelijk al op de korrel.

Rommel – Ik geloof niet dat ik een goede eerste indruk heb gemaakt, chef. Geen idee waarom.

Van Rijn – Over de borrel van vanavond gesproken: knap werk. Het kostte me even voor ik wist waar u de flessen verstopt had.

Rommel – Hoe hebt u dat geraden?

Van Rijn – Heel simpel. Ik vroeg me af waar ik ze zou verstoppen.

Rommel – En u liep rechtstreeks naar het mortuarium. U bent echt een groot onderzoeker, chef.

Van Rijn – Ja. Zojuist hebt u me verteld waar de bubbels liggen, terwijl ik geen flauw idee had.

Rommel – Over die bubbels gesproken: u zult teleurgesteld zijn.

Van Rijn – Goedkope prosecco?

Rommel – Erger.

Van Rijn – Toch geen alcoholvrije kinderchampagne? Ik weet dat het politiebudget krap is, maar ik dacht niet dat Van der Ploeg me zó diep zou vernederen.

Rommel – U hebt niets van mij gehoord. Speel straks tegenover Van der Ploeg een beetje verrast.

Van Rijn – Een groot politieman is vooral een goed acteur. Waar is de barones?

Rommel – Ik heb haar met Nederland's Adelsboek een paar tikken op haar kop gegeven om haar aan het praten te krijgen, maar ze gaf niets toe.

Van Rijn – Wat moest ze toegeven?

Rommel – Geen idee. Ik had nog geen vragen gesteld. Ik hoopte op een spontane bekentenis.

Van Rijn – Rommel toch. U hebt haar toch niet vastgezet? U weet dat we zonder officier van justitie niet zomaar alles kunnen maken.

Rommel – Ze zit thee te drinken met Van der Ploeg.

Van Rijn – Zachtheid werkt soms beter. U wilt niet weten hoeveel oude dames ik de euthanasie op hun man heb laten bekennen met alleen een wietthee en een stroopwafel.

De Vries komt terug.

Van Rijn – Nou, commissaris? Hoe was de sauna?

De Vries – Ik heb het lichaam naar het mortuarium laten brengen voor sectie.

Van Rijn – De patholoog vertelt ons straks de exacte doodsoorzaak.

De Vries – Waarom staan er dozen kinderbubbels in de koelcel?

Van Rijn – Ziet u wel, Rommel, het onderzoek vordert. Ik weet al wat we op mijn verrassingsborrel drinken. Jezus, kinderbubbels...

Van der Ploeg komt binnen.

Van der Ploeg – Niet zo hard. De weduwe zit hiernaast in mijn kantoor. Dus het is waar? Boudewijn-Hendrik van Kasteelrode is dood?

De Vries – Als dit geen dood is, lijkt het er verdacht veel op. Hij lag in een plas zweet. Ik schat dat hij minstens vijf liter kwijt was.

Van der Ploeg – Bloed bedoelt u, neem ik aan?

De Vries – Nee, zweet. Geen normaal mens overleeft zoveel vochtverlies.

Rommel – Gek, daar heb ik nooit over nagedacht. Bloed weten we ongeveer: vijf liter per persoon. Maar hoeveel liter water zit er eigenlijk in een mens?

Van Rijn – Een mens bestaat voor zestig procent uit water. Een liter of vijftig dus.

Rommel – Vijftig liter?

Van Rijn – Bij u veel minder, Rommel. Met de hoeveelheden alcohol die u wegwerkt zou ik de patholoog afraden tijdens uw autopsie te roken.

Van der Ploeg – Maar wat bezielde die baron? Iedereen weet dat je geen uren in een sauna moet blijven zitten.

De Vries – Volgens mijn eerste bevindingen zat hij opgesloten. Ik moest de deur forceren om hem eruit te krijgen.

Rommel – Wat een verschrikkelijke dood. Ik stap nooit meer van mijn leven een sauna in.

Van Rijn – Laat dat u er niet van weerhouden af en toe te douchen. Voor zover ik weet is nog nooit iemand verdronken doordat hij vastzat in een douchecabine.

Van der Ploeg – Dus we denken aan een ongeluk. Eerlijk gezegd heb ik dat het liefst.

De Vries – Helaas ligt het niet zo eenvoudig, hoofdcommissaris.

Van der Ploeg – Wat nu weer?

De Vries – De baron had blijkbaar slaapmiddelen genomen.

Van der Ploeg – Denkt u aan zelfmoord?

De Vries – De deur was met sterke lijm behandeld zodat hij niet meer open kon.

Rommel – Ik zie het voor me, chef: hij slikt slaapmiddelen en lijmt de saunadeur achter zich dicht zodat hij niet meer terug kan.

Van Rijn – Jezelf van binnenuit opsluiten in een sauna om zelfmoord te plegen? In dertig jaar heb ik dat nog nooit meegemaakt.

Rommel – Hebt u een tube lijm in zijn zak gevonden?

De Vries – Nee.

Van Rijn – Dan zit er iets in uw verhaal dat niet plakt, Rommel.

De Vries – Tenzij het moord was.

Van der Ploeg – O nee... Eerst zelfmoord, nu moord. U bent vastbesloten mijn dag te verpesten. Ik vond dat huishoudelijke ongeluk veel prettiger.

Rommel – Hoe weet u dat hij slaapmiddelen had genomen? De sectie moet nog gebeuren.

De Vries – Ik vond een leeg kokertje in de zak van zijn smoking.

Van Rijn – Zijn smoking?

De Vries – O ja, dat detail had ik nog niet verteld. Het slachtoffer droeg een smoking.

Rommel – In smoking naar de sauna. Dat is inderdaad niet alledaags.

Van Rijn – Zelfs bij die mensen staat op de saunadeur toch niet ‘gepaste kleding verplicht’.

Rommel – Als het zelfmoord was wilde hij misschien stijlvol eindigen. Voor een lijk staat een smoking toch beter dan een badjas.

Van der Ploeg – Rommel, lijken dragen geen smoking!

Rommel – Ook een mooie titel voor een detective.

Van Rijn – Maar het helpt ons onderzoek geen meter verder.

De Vries – Of het bevestigt juist moord. De dader stopt ongemerkt een slaapmiddel bij zijn mosselen en laat het lege kokertje in de zak van het lijk zitten om zelfmoord te suggereren.

Rommel – Mosselen?

De Vries – Ja. Daarom denk ik aan een verband met een andere zaak.

Van der Ploeg – Zijn er mosselen met friet in zijn maag gevonden?

De Vries laat een papiertje zien.

De Vries – Hij had een restaurantbon in zijn zak: De Wilde Mossel. Ik heb het opgezocht. Een restaurant naast een theater, hier niet ver vandaan.

Van der Ploeg toont de cover van de Uitkrant of een vergelijkbaar cultureel blad.

Van der Ploeg – En in dat theater speelt toevallig een stuk waarvan Boudewijn-Hendrik van Kasteelrode de auteur is.

Van Rijn – Ik wist niet dat u zo'n theaterliefhebber was, Van der Ploeg.

Van der Ploeg – Dat vertelde de barones net. Ze gaf me zelfs twee vrijkaarten.

Van Rijn – Ik geef toe dat de zaak ingewikkelder wordt dan ze eerst leek.

Van der Ploeg – Ik probeer hoofdofficier Blusser nog eens te bereiken en vraag wat we moeten doen.

Van der Ploeg gaat af.

Rommel – Moet u nagaan: een complete fitnessruimte in je kelder.

Van Rijn – En ik maar denken dat we de standenmaatschappij allang hadden afgeschaft.

De Vries – Hebt u iets uit de barones gekregen?

Rommel – Ze zwijgt als het graf.

De Vries – Goed. Ik ga kijken hoe ver de patholoog is.

Rommel – Goed idee. Doden zijn vaak spraakzamer dan levenden.

Van Rijn – Men zegt ‘zwijgen als het graf’, De Vries, maar geloof mij: lijken vertellen ons vaak meer dan levende mensen.

Rommel – En ze liegen veel minder.

Van Rijn – Van een dode heb je tenminste geen verrassingen meer te verwachten, De Vries.

De Vries – Dank voor deze kostbare inzichten. Ik weet zeker dat ze het onderzoek enorm vooruithelpen.

De Vries gaat af.

Van Rijn – Ik meen een vleugje ironie te horen.

Rommel – Een opkikkertje, commissaris?

Van Rijn – Graag. Nu ik weet dat we vanavond veroordeeld zijn tot kinderbubbels.

Rommel – Dan kunnen we maar beter dronken aan de afscheidsborrel beginnen.

Ze drinken ieder een flinke mok whisky. Frank Masker komt binnen. Hij draagt een duidelijk zichtbare pruik en een nogal opzichtig valse snor. Hij is overduidelijk vermomd; het komische effect zit erin dat de twee politiemensen dat niet merken.

Frank – Goedemiddag heren. Frank Masker, toneelschrijver.

Rommel – Jezus, een toneelschrijver. Het wordt steeds gekker vandaag.

Van Rijn – Wat kunnen we voor u doen, meneer?

Frank – Een paar dagen geleden heb ik aangifte gedaan tegen Boudewijn-Hendrik van Kasteelrode.

Van Rijn – Zo. Waarvoor?

Frank – Hij heeft een van mijn stukken geplagieerd. In flagrante waanzin. Het speelt nu een maand in een theater hier vlakbij.

Van Rijn – In flagrante waanzin? Nooit van gehoord.

Rommel – Jawel chef, de hele pers schrijft erover. Het is een gigantische flop.

Van Rijn – Waarom schrijft de hele pers erover als er geen hond komt?

Frank – Omdat Boudewijn-Hendrik van Kasteelrode voortdurend in beeld is. Zelfs als hij een afgang beleeft, wordt het nieuws.

Van Rijn – Goed. Wat brengt u hier precies?

Frank – Ik had deze zaak al besproken met commissaris De Vries, maar ik hoor niets meer.

Van Rijn – Logisch. Hij is dood.

Frank – Baron Van Kasteelrode is dood?

Van Rijn – Nee, de commissaris!

Frank – O, gelukkig.

Rommel – Nou ja, de baron is óók dood, maar goed.

Van Rijn – Voorlopig is dat vertrouwelijke informatie.

Frank – Dat kan niet... Van Kasteelrode dood?

Rommel – U lijkt er kapot van. Terwijl u toch weinig reden hebt hem te missen.

Frank – Nee, natuurlijk niet, maar...

De Vries komt terug.

Van Rijn – Meneer Masker, dit is commissaris De Vries.

Frank – Ik dacht dat hij dood was?

Van Rijn – Dit is zijn kind.

Frank – Gecondoleerd, commissaris. En hoe is hij gestorven?

Rommel – Ook dat is vertrouwelijk.

Frank – Nee, ik bedoelde de baron.

De Vries – We weten het nog niet zeker.

Van Rijn – Meneer Masker is toneelschrijver. Hij zegt dat Van Kasteelrode een stuk van hem heeft geplagieerd.

De Vries – Een toneelstuk?

Frank – In flagrante waanzin. Uw vader onderzocht de zaak.

De Vries – Echt?

Frank geeft haar een boek en een USB-stick.

Frank – Hier is mijn uitgegeven tekst en een video-opname van de voorstelling van Van Kasteelrode. Dan kunt u zelf vaststellen dat het om hetzelfde stuk gaat.

Margaretha komt terug.

Margaretha – Waar is mijn man?

Frank (*schrikt haar te zien*) – Goed, ik laat u verder.

Van Rijn – Prima. Wij bekijken dit en laten iets weten als er nieuws is.

Frank – Dank u. Ik ga ervandoor. Ik sta op een invalideparkeerplaats.

Frank gaat af.

De Vries – Helaas is uw man inderdaad overleden, mevrouw.

Margaretha – Ja, dat heeft Van der Ploeg me verteld. Ik wilde het alleen met eigen ogen zien.

Van Rijn – Ik vrees dat de baron op dit moment niet toonbaar is.

De Vries – Hij ligt in het mortuarium. Ze zijn bezig hem...

Van Rijn – Zodra hij weer enigszins een menselijke vorm heeft, kunt u het lichaam identificeren.

Margaretha – Het duurt hopelijk niet de hele dag. Ik heb ook andere dingen te doen. Ik moet de uitvaart regelen en zo.

De Vries – Natuurlijk.

Margaretha – En ik wil hem nog één keer zien om zeker te weten dat hij echt dood is. Dan kan ik mijn rouwproces beginnen, begrijpt u?

De Vries – Volkomen.

Van Rijn – Rommel, wilt u de barones terugbrengen naar het kantoor van de hoofdcommissaris?

Margaretha – Dat hoeft niet, beste man. Ik ken de weg. Maar als u ergens in dit gebouw een fatsoenlijke thee kunt vinden...

Van Rijn – Vraag het bij de balie. De dienstdoende agent is een groot theekenner.

Ze gaat af.

Rommel – Ze lijkt niet erg kapot van de dood van haar man.

De Vries – Wat zei ik u?

Van Rijn – Wat dan?

De Vries – U ziet toch dat die twee zaken met elkaar te maken hebben!

Van Rijn – Welke twee zaken?

De Vries – Masker en Van Kasteelrode. En dan heb ik het nog niet eens over de dood van mijn vader.

Rommel – Dit is mijn scenario, chef. Masker doet aangifte wegens plagiaat tegen Van Kasteelrode. De Vries senior lost de zaak niet op. Masker neemt het recht in eigen hand en sluit zijn plagiaris op in een sauna tot de dood erop volgt.

De Vries – En waarom juist zo'n merkwaardige methode?

Rommel – Doodgaan van de hitte in een sauna nadat je een enorme flop hebt gehad... Daar zit vast symboliek in die ons ontgaat.

Van Rijn – U had toneelstukken moeten schrijven, Rommel. Alleen plakt er iets niet aan uw verhaal. Waarom komt Masker hier meteen na de moord zelf binnenlopen?

De Vries – Om de aandacht af te leiden. De onschuldige spelen. Wie niet als dader wil overkomen, presenteert zich als slachtoffer.

Van Rijn geeft het boek en de USB-stick aan Rommel.

Van Rijn – Bekijk dit maar, Rommel. U bent toch onze scenariospecialist. Dan praten we er straks over.

Rommel – Komt voor elkaar, chef.

De Vries – Ik zoek ondertussen wat informatie over Van Kasteelrode. Die man deugt volgens mij niet.

Ze haalt een laptop tevoorschijn en begint te typen. Van der Ploeg komt binnen.

Van der Ploeg – En, hoe staat het ermee?

Van Rijn – Het loopt, Van der Ploeg. We zitten er bovenop. Tenzij hoofdofficier Blusser u al heeft opgedragen de zaak samen met het slachtoffer te begraven.

Van der Ploeg – Ik krijg hem nog steeds niet te pakken.

Van Rijn (*ironisch*) – Misschien is hij met vakantie. Laat hem per helikopter terughalen. Het Koninkrijk is in gevaar, Van der Ploeg.

Van der Ploeg – U weet niet half hoe waar dat is. Dit ligt politiek ontzettend gevoelig. Boudewijn-Hendrik van Kasteelrode werd genoemd als opvolger van de huidige minister van Cultuur.

Van Rijn – Gaat onze minister van Cultuur weg?

Van der Ploeg – Dit blijft onder ons, maar men heeft ontdekt dat hij nauwelijks kan lezen of schrijven.

Van Rijn – Ik dacht dat hij in Leiden had gestudeerd?

Van der Ploeg – Valse diploma's. In werkelijkheid heeft hij nooit gestudeerd. Hij beweert dat hij schoolfobie had. Ze willen hem laten aftreden vóór het schandaal uitbreekt.

De Vries kijkt op van haar scherm.

De Vries – Dan mogen we blij zijn dat Van Kasteelrode hem niet meer kan opvolgen.

Van der Ploeg – Hoe bedoelt u?

De Vries – Ik vermoed dat de baron een beroepsoplichter is.

Van der Ploeg – Een oplichter?

De Vries – Om te beginnen is hij evenmin baron als ik markiezin ben.

Van Rijn – U bent geen markiezin? Ik bedoel: baron Van Kasteelrode is geen baron?

De Vries – Het is niet eens zijn echte naam.

Van der Ploeg – Onmogelijk! Hij is persoonlijk bevriend met hoofdofficier Blusser. Hij was getuige bij diens huwelijk.

De Vries – Hij heeft bij zijn huwelijk de naam van zijn vrouw aangenomen. En zijn adellijke titel? Hij is alleen de echtgenoot van de barones.

Van der Ploeg – Tegenwoordig mag een man best de naam van zijn vrouw aannemen. Waarom noemt u hem een oplichter?

De Vries – Hij is iedereen geld schuldig en verwickeld in een stuk of twaalf rechtszaken.

Van der Ploeg – Maar hij is nooit definitief veroordeeld.

De Vries – Alleen omdat hij tegen iedere veroordeling in beroep is gegaan: oplichting, valse facturen, belastingfraude.

Van Rijn – En nu plagiaat.

De Vries – Hij heeft onder allerlei pseudoniemen half Nederland opgelicht.

Van Rijn kijkt naar het scherm.

Van Rijn – Boudewijn-Hendrik... Kijk, het staat hier. Hij heeft zich zelfs een tijdlang voor filosoof uitgegeven.

De Vries – Die man is een leugenaar. Een illusionist. Hij zou zijn moeder verkopen voor een plek aan tafel bij een talkshow.

Van der Ploeg – Waarschijnlijk zijn dat precies de kwaliteiten waarom men hem minister wilde maken.

Rommel kijkt op.

Rommel – Het is inderdaad hetzelfde stuk, chef. Precies hetzelfde verhaal.

Van Rijn – Waar gaat het over?

Rommel – Een ingewikkelde politiezaak die verdacht veel lijkt op wat wij nu meemaken.

Van Rijn – Namelijk?

Rommel – Een man wordt dood gevonden in een sauna... en een politieman stikt in een mossel.

De Vries – Bingo.

Van der Ploeg – U maakt me bang, De Vries.

De Vries – Die man die hier net wegging kan de baron niet hebben vermoord.

Van Rijn – Waarom niet?

De Vries – Omdat Masker en Van Kasteelrode dezelfde persoon zijn.

Van Rijn – Wat?

Van Rijn – Hoe hebt u dat ontdekt?

Rommel – Gezichtsherkenning? DNA?

Van Rijn – Interpol?

De Vries – Wikipedia. Kijk maar. Frank Masker. Dat was de naam van Van Kasteelrode voordat hij bij zijn huwelijk de naam van zijn vrouw aannam.

Rommel – Masker is dus de meisjesnaam van Boudewijn-Hendrik?

Van der Ploeg – Wie is Masker?

Van Rijn – Een schrijver die de baron beschuldigde van plagiaat.

Van der Ploeg – En hij heeft aangifte tegen zichzelf gedaan?

Van Rijn – Het toppunt van oplichting: jezelf aanklagen om schadevergoeding te krijgen.

De Vries kijkt opnieuw naar het scherm.

De Vries – En de zogenaamde barones Van Kasteelrode is een voormalige pornoster. Ze verdiende fortuinen als producent van pornofilms in de glorie tijd van de 06-sexlijnen.

Van Rijn – Ik wist wel dat haar gezicht me bekend voorkwam.

Rommel – Een barones in pornofilms. Als we zelfs niet meer op de adel kunnen rekenen voor onze zedelijke orde...

De Vries – Barones, m'n reet. Ze kocht haar titel samen met een vervallen kasteel, via een dubieuze constructie van een slechtziende eigenaar die kort daarna onder verdachte omstandigheden overleed.

Een stilte.

Van der Ploeg – Maar als Frank Masker en Boudewijn-Hendrik van Kasteelrode dezelfde persoon zijn...

Van Rijn – Dan leeft de baron nog. Masker is hier net de deur uitgelopen.

Rommel – Wie is dan die dooie in smoking die we uit de sauna hebben gehaald?

Donker.

Derde bedrijf

Van Rijn en Rommel komen binnen en trekken hun regenjassen uit.

Van Rijn – Dit is een van de weinige dingen die ik vanaf morgen zal missen, Rommel.

Rommel – Onze romantische lunches, chef?

Van Rijn – Mijn maaltijdvergoeding.

Rommel – U kunt straks altijd tafeltje-dekje van de gemeente nemen.

Van Rijn – Ik kende dat restaurant nog niet. Best aardig. Hoe heet het ook alweer?

Rommel – De Wilde Mossel.

Van Rijn – Juist. Je kunt er in elk geval goed eten.

Rommel – Mosselen met friet zijn altijd lekker.

Van Rijn – Als de mosselen vers zijn, Rommel.

Rommel – En als je je er niet in verslikt.

Van Rijn – O ja. Daar is De Vries senior natuurlijk gestikt.

Rommel – Gelukkig dachten we daar niet aan tijdens het eten. Dan was mijn eetlust weg geweest.

Van Rijn – Beschouw onze lunch bij De Wilde Mossel maar als een onbedoelde bedevaart.

Rommel – Ons laatste eerbetoon aan een dierbare collega. Aangezien we zijn begrafenis vergeten zijn.

De telefoon van Van Rijn gaat.

Van Rijn – Van Rijn, zegt u het maar. Ja, hoofdcommissaris. Goed, hoofdcommissaris. *(Hij hangt op.)* Van der Ploeg komt voor de identificatie van het lichaam.

Rommel – Wat denkt u ervan, chef?

Van Rijn – Waarvan? Persoonlijk ga ik na een goede lunch liever naar een mooie vrouw kijken dan naar een lijk. Ik vrees dat dit mijn spijsvertering niet bevordert. Hopelijk blijven de mosselen waar ze zitten.

Rommel – Nee, ik bedoel: wat denkt u van de zaak?

Van Rijn – O ja... De zaak. U had gelijk, Rommel. Dit wordt een complete soap. Een melodrama waar Goede Tijden, Slechte Tijden nog iets van kan leren.

Rommel – Als u met pensioen bent kunt u er een toneelstuk van maken.

Van Rijn – Laten we eerst het einde afwachten. Dan weten we of het de moeite waard is.

Een stilte.

Rommel – Mag ik u iets bekennen, chef?

Van Rijn – Wat?

Rommel – Het is een beetje gênant, maar... Soms heb ik het gevoel dat we bekeken worden.

Van Rijn – Wij? Door wie?

Rommel loopt naar de rand van het toneel.

Rommel – Ik weet het niet. Mensen die we niet kennen, daar in het donker. Alsof ze achter het spiegelglas van een verhoorkamer zitten.

Van Rijn – Aha.

Rommel – Ze hebben een kaartje betaald, tenminste sommigen, en nu verwachten ze dat wij hun een verhaal vertellen waarvan we zelf het einde niet kennen.

Van Rijn – Minder whisky, Rommel. U wordt paranoïde.

Rommel – Is het u nooit opgevallen dat deze kamer maar drie muren heeft?

Van Rijn – Welke kamer?

Rommel – Deze waar we in spelen! Ik bedoel: waar we ons bevinden.

Van Rijn – U begint me echt zorgen te baren. Als u straks reusachtige kevers achter u aan ziet komen, zegt u het maar. Dan bel ik de crisisdienst.

Rommel – Geen gevaar, chef. Delirium tremens krijg je alleen als een alcoholist stopt met drinken.

Van Rijn – Dan ben ik gerust.

Van der Ploeg komt binnen met Margaretha.

Van der Ploeg – Ik weet dat dit moeilijk voor u wordt, mevrouw de barones. Ikzelf kan nooit goed tegen lijken.

Margaretha – In uw beroep is dat niet handig.

Van der Ploeg – Toch moet ik u vragen het lichaam van uw man te identificeren.

Margaretha – Er zal weinig twijfel zijn. Maar ik neem aan dat het verplicht is.

Van der Ploeg – Normaal gesproken is het maar een formaliteit.

Margaretha – Normaal gesproken?

De Vries komt binnen met een brancard op wielen waarop onder een laken het lichaam van een zeer lange man ligt. Zijn voeten steken uit; hij draagt loafers met kwastjes.

Margaretha – Is dit een grap?

Van der Ploeg – Hoe bedoelt u?

Margaretha – Dat is mijn man niet!

Van Rijn – Verdriet kan een mens in de war brengen, mevrouw. Kijk eerst naar zijn gezicht.

Margaretha – Mijn man was helemaal niet zo lang! En bovendien...

De Vries – Wat?

Margaretha – Ik zou nooit trouwen met een man die loafers met kwastjes draagt!

Rommel (*plechtig*) – Je moet kwastjes aan loafers niet verwarren met loafers aan kwasten.

De Vries – Kijkt u toch even naar zijn gezicht.

De Vries slaat een hoek van het laken om. Margaretha kijkt en verstijft.

Margaretha – O mijn God!

Van der Ploeg – Is het uw man?

Margaretha – Nee, juist niet.

De Vries – Toch bent u zichtbaar geschokt.

Rommel – Ze heeft nu al spijt dat ze geen weduwe is.

Van Rijn – Kent u deze man?

Margaretha – Nee... nou ja... Nee, absoluut niet. Ik heb die man nog nooit gezien.

Van der Ploeg – Rommel, haal dit weg. Wat een ellende. Ik weet niet of zijn voeten bij leven al zo roken.

Rommel rijdt de brancard weg.

Margaretha – Ik word niet goed.

Van der Ploeg – Ik ook niet. Ik geef u iets sterks.

Ze opent een la van Rommels bureau, pakt de whisky, vult een mok en geeft die aan Margaretha.

Van Rijn – Alcohol is natuurlijk streng verboden op het bureau, maar voor noodgevallen bewaren we altijd een fles in een la.

Margaretha slaat de whisky in één keer achterover. Van der Ploeg schenkt zichzelf ook in en doet hetzelfde.

Margaretha – Niet slecht. Ik lust nog wel een mok.

Van der Ploeg schenkt bij. Rommel komt terug.

Rommel – Ik heb het vlees weer in de koeling gelegd, chef. Tussen de dozen kinderbubbel. (*Hij ziet Margaretha drinken.*) Ga gerust uw gang hoor.

Van der Ploeg – Komt u mee naar mijn kantoor. Ik neem zelf uw verklaring op. Nu het slachtoffer niet uw man is, is het goede nieuws dat u geen weduwe bent.

Margaretha – Als u het zegt.

Van der Ploeg gaat af met Margaretha. Rommel ziet dat de fles bijna leeg is.

Rommel – Hebt u dat gezien, chef? Twaalf jaar oude smokkelwhisky!

De Vries – Ik weet zeker dat ze het slachtoffer kent.

Van Rijn – Nu nog uitvinden wie onze dode is.

De Vries – En wat hij in smoking in de sauna van de barones deed.

Frank Masker komt terug met een aktetas.

Frank – Excuses dat ik u opnieuw stoor.

Van Rijn – Kijk, een dode die terugkomt.

Frank (*ongemakkelijk*) – Het gaat om de dood van baron Van Kasteelrode.

De Vries – Zijn weduwe zit toevallig hiernaast. We halen haar erbij, dan kunt u persoonlijk condoleren.

Rommel – Of bent u ook gekomen om het lichaam te identificeren?

Frank – Goed. Ik geef het toe. Ik ben de man van de barones.

Van Rijn – Dus u bent niet dood.

Frank – Blijkbaar niet.

De Vries – Waarom deed u dan aangifte tegen uzelf wegens plagiaat?

Frank – Om publiciteit voor het stuk te krijgen!

De Vries – Publiciteit?

Frank – Het stuk is een flop. Een plagiaatschandaal verkoopt altijd. Mensen denken: als iemand het de moeite waard vindt om te stelen, zal het wel goed zijn.

Rommel – Een kromme redenering, maar niet geheel onlogisch.

Van Rijn – Waarom zouden we u nu wél geloven?

Rommel – Ja, wat bewijst dat u echt baron Van Kasteelrode bent?

Frank trekt zijn snor en pruik af.

Frank – Alleen grote schrijvers worden geplagieerd. Boudewijn-Hendrik is nog nooit door iemand geplagieerd.

Van der Ploeg komt binnen met Margaretha.

Van der Ploeg – Ik begeleid mevrouw de barones naar haar auto.

Margaretha ziet Masker.

Margaretha – Hemel, mijn man!

Frank – Margaretha, lieverd!

Margaretha – Maar hoe kan dat?

Frank – Ik ben het echt. Geen geest.

Margaretha – O mijn God, ik val flauw.

Ze doet alsof ze bezwijkt. Haar man vangt haar op.

Rommel – Ik krijg er tranen van in mijn ogen.

Van Rijn – Ja, je zou het bijna geloven.

Van der Ploeg – Laten we de twee even alleen voor deze ontroerende hereniging.

Ze gaan af. Margaretha komt meteen weer bij.

Margaretha – En? Hoe vond je me?

Frank – Goed. Heel goed.

Margaretha – Meer niet?

Frank – Echt, je bent een prima actrice.

Margaretha – Het is natuurlijk een karakterrol. Ik heb nog nooit een barones gespeeld.

Frank – Ja, precies daarom...

Margaretha – Wat?

Frank – Misschien zet je het een tikje te dik aan.

Margaretha – Vind je?

Frank – ‘Hemel, mijn man!’ Dat staat niet in de tekst.

Margaretha – Goed. Ik zal wat meer naar binnen spelen.

Frank – En wat vind jij van het stuk?

Margaretha – Goed. Heel goed.

Frank – Ik hoor een klein voorbehoud.

Margaretha – Nee, het is origineel, het is...

Frank – Maar?

Margaretha – Niet erg realistisch, toch?

Frank – Waarom niet?

Margaretha – Die idioot die sterft in een sauna omdat iemand de deur met secondelijm heeft dichtgeplakt.

Frank – Dat is tenminste nog nooit gedaan.

Margaretha – Ja... Je vraagt je af waarom. Maar ik weet nog steeds niet of ik het begrijp. Heb ik die man nou vermoord of niet?

Frank – Wacht tot het einde. Dan zie je het wel.

Margaretha – Weet jij het einde zelf eigenlijk?

Frank – Natuurlijk. Geen zorgen. Zullen we teruggaan?

Margaretha – Goed.

Van Rijn, De Vries en Rommel komen terug.

Van Rijn – Rommel, breng mevrouw de barones weer naar de andere kamer. We hebben nog wat te bespreken, maar ik wil eerst met haar man praten.

Rommel pakt Margaretha bij de arm.

Margaretha – Hé, handen thuis!

Rommel – Ik heb uw filmografie nog eens op YouTube bekeken. Vroeger deed u minder moeilijk. Hoe heette die film ook alweer waarmee u doorbrak?

De Vries (*afwezig*) – De Wilde Mossel...

Rommel – O, u bent ook filmliefhebber?

De Vries – Ik heb het over dat visrestaurant naast het theater. Iedereen die met deze zaak te maken heeft eet blijkbaar graag mosselen met friet. Vindt u dat niet vreemd, Van Rijn?

Van Rijn dommelt. Hij schrikt wakker als hij zijn naam hoort.

Van Rijn – Van Rijn, zegt u het maar?

De Vries kijkt hem verbijsterd aan. Rommel en Margaretha gaan af.

De Vries – Goed, Van Kasteelrode. Nu u en wij.

Van Rijn – Tenzij u liever met uw vroegere naam wordt aangesproken.

De Vries – Vertel ons eens wie die dooie in smoking was die in uw sauna lag.

Frank – Geen idee. Ik zweer het.

Van Rijn – Natuurlijk. Speel maar de onschuldige.

De Vries – Was het de minnaar van uw vrouw?

Frank – Zulke dingen horen echtgenoten meestal als laatste.

Van Rijn – De bedrogen echtgenoot die de minnaar van zijn vrouw wil opruimen. Een klassieker uit de boulevardkomedie.

Frank – Ik heb alles verteld. Ik ben een oplichter, geen moordenaar.

Van der Ploeg komt terug, gevolgd door Rommel.

Van der Ploeg – Meneer de baron, bent u het echt?

Frank – Tot uw dienst, geachte mevrouw.

Van der Ploeg – Ik heb uw stuk nog niet gezien, maar men spreekt er lovend over.

Frank – Echt?

Van der Ploeg – Uw vrouw gaf me twee kaarten en...

Van Rijn – Als de societyrubriek klaar is, kunnen we dan doorgaan met het verhoor?

Van der Ploeg – Natuurlijk, commissaris.

De Vries – Wat zit er in die aktetas?

Frank – Niets belangrijks.

Van Rijn (*laat zijn legitimatie zien*) – Politie. Openmaken.

Masker doet met tegenzin open. De Vries bekijkt de inhoud en somt op.

De Vries – Valse identiteitskaarten, valse creditcards, valse zorgpassen...

Van Rijn – Zelfs een valse artiestenkaart.

Frank – Die is echt, zweer ik.

Van der Ploeg – Ongelooflijk. Ook vervalste diploma's.

Frank – Als ik op toneel geen overtuigende personages kan creëren, doe ik het maar in het echte leven. Dat is toch geen misdaad?

Van Rijn – Valsheid in geschrifte en gebruik van vervalste documenten? Dat is in elk geval strafbaar.

Rommel – Behalve in oorlogstijd, als je aan de goede kant staat. Alleen weet je pas na afloop welke kant dat was. Meestal degene die gewonnen heeft.

De Vries haalt een notitieboek tevoorschijn.

De Vries – Uw klantenlijst?

Frank knikt zwijgend.

De Vries – Een complete Quote 500.

Frank – Ik help gewoon vrienden die in nood zitten.

De Vries – Kijk eens, Van Rijn. Ministers, rechters, officieren van justitie... zelfs politiemensen.

Van Rijn – Meent u dat?

De Vries – Nee... Dit geloof ik niet.

Van der Ploeg – Wat nu weer?

De Vries – Houd u vast: Blusser staat op de lijst.

Van der Ploeg – Hoofdofficier Blusser?

De Vries – Deze vervalser heeft hem zijn nepbul rechten bezorgd.

Rommel – Als je ziet hoe vol de eerstejaarscolleges rechten zitten, zou je die man bijna een onderwijsprijs geven.

Van der Ploeg (*verslagen*) – Blusser... een bedrieger.

Van Rijn – Het blijft fascinerend. Vijf of zes jaar studie met één handtekening afgerond.

Rommel – Ik wilde vroeger verkeersvlieger worden, maar de opleiding duurde me te lang. Als ik toen deze man had gekend, was ik misschien geen alcoholische rechercheur geworden.

De Vries – Nee. Dan was u een alcoholische verkeersvlieger.

Van der Ploeg – Een nep-hoofdofficier... Waar gaat het heen met dit land?

Van Rijn – Tja.

De Vries – Begrijpt u het? Blusser werkt al dertig jaar zonder geldig diploma.

Frank – Nou ja, het is niet alsof hij chirurg of gynaecoloog is.

Van Rijn – Geen wonder dat Blusser zijn hele loopbaan gevoelige zaken van zijn vrienden heeft gesmoord.

De Vries – Rommel, neem hem mee.

Rommel gaat af met Masker.

Van der Ploeg (*paniekerig*) – Deze zaak wordt echt levensgevaarlijk. Ik zou juist met Blusser gaan lunchen, maar ik hoor niets van hem.

De Vries – Lunchen met Blusser?

Van der Ploeg – In een mosselrestaurant.

De Vries – De Wilde Mossel, neem ik aan.

Van der Ploeg – Hoe weet u dat?

De Vries – Stel dat Blusser Masker wilde laten vermoorden om hem het zwijgen op te leggen.

Van Rijn – Dat klopt. Masker is een oplichter en chanteert de hoofdofficier. Die besluit hem uit de weg te ruimen.

De Vries – Maar hij pakt de verkeerde.

Rommel komt terug met het lijk op de brancard.

Van Rijn – Kunt u ophouden met dat ding heen en weer te rijden, Rommel? Het begint irritant te worden.

Rommel – Blusser kan de dader niet zijn, chef.

Van der Ploeg – Dat zou me goed uitkomen, maar waarom weet u dat zo zeker?

Rommel – Omdat hij het slachtoffer is. *(Hij tilt het laken op.)* De man in smoking in de sauna is hoofdofficier Blusser.

Van der Ploeg – O mijn God, de hoofdofficier!

Ze lopen allemaal naar de brancard om het vast te stellen.

Donker.

Vierde bedrijf

Verhoorsfeer. Margaretha zit tegenover Van Rijn en De Vries. Van Rijn tilt opnieuw een hoek op van het laken over het lichaam op de brancard.

Van Rijn – U houdt vol dat u deze man niet kent?

Margaretha – Zeg het maar gewoon. Noem me een leugenaar!

De Vries – Hoe verklaart u dan dat zijn lichaam, in smoking, in uw sauna is gevonden?

Margaretha – Mensen sterven soms op idiote manieren. Ik heb zelfs gehoord van iemand die stierf doordat hij zich verslikte in een mossel.

De Vries verliest haar zelfbeheersing.

De Vries – Ik vlieg haar aan...

Margaretha – Ik waarschuw u, ik ken de minister van Cultuur persoonlijk.

De Vries – Omdat uw oplichter van een echtgenoot ook zijn valse diploma heeft geregeld?

Van Rijn – Rustig, De Vries. Laat mij maar. Mevrouw de barones, kent u toevallig een goede oogarts bij wie je geen halfjaar op een afspraak hoeft te wachten?

Margaretha – Jazeker. Er zit een uitstekende tegenover mijn huis. Ik geef u zijn nummer wel. Zeg maar dat u via mij komt.

Van Rijn – Dat zou bijzonder vriendelijk zijn, Margaretha.

De Vries – Wat heeft dit in vredesnaam met ons onderzoek te maken?

Van Rijn – Niets. Een techniek om haar vertrouwen te winnen. En ik wil nog een nieuwe bril voordat mijn aanvullende verzekering afloopt.

Margaretha – Brillen worden inderdaad belabberd vergoed.

De Vries (*woedend*) – Mevrouw Van Kasteelrode, bedriegt u uw man?

Margaretha – Beste kind, dat vraag je een dame uit de betere kringen niet.

De Vries – U hebt fortuin gemaakt met pornofilms.

Margaretha – Dan heb ik hem hoogstens onder X bedrogen.

De Vries – Dan vraag ik het rechtstreeks: was de man in uw sauna uw minnaar?

Margaretha – Ik zeg niets meer zonder mijn advocaat.

Van Rijn – Ziet u wel. Nu hebt u haar helemaal dichtgeklapt.

De Vries (*tegen Margaretha*) – Goed. U wacht op uw advocaat in de kamer hiernaast.

Rommel komt binnen met de rouwkrans en legt die op het lichaam van de hoofdofficier.

Margaretha – U hoort nog van mij. U hebt geen idee tegen wie u praat.

De Vries – Daar zijn we het eindelijk over eens. U beweert tot de adel te behoren, maar in de films waarin u speelt draagt u opvallend weinig kleding.

Margaretha gaat theatraal af en vergeet haar tas.

Rommel – Het is lastig vat te krijgen op dat duivelse echtpaar. Ze hebben allebei iets van dokter Mabuse en Mister Hyde.

De Vries kijkt naar de rouwkrans.

De Vries – Wat doet u nou weer met dat ding?

Rommel – Ik dacht: een laatste eerbetoon aan onze betreurde collega en vriend. Weet u, De Vries, er zijn twee soorten mensen voor de rechter: mensen die de wet goed kennen en mensen die de rechter goed kennen. Iedereen die Blusser goed kende zal hem missen.

Van Rijn – Rommel, in plaats van te filosoferen brengt u de hoofdofficier terug naar de koeling. Hij begint, net als de rechtsstaat, een beetje te ruiken.

Rommel – Komt in orde, chef.

Rommel rijdt de brancard weg. Van der Ploeg komt terug.

Van der Ploeg – Ik heb de korpschef ingelicht. Hij is uiteraard uiterst bezorgd. We moeten deze zaak absoluut binnenskamers houden.

Van Rijn – Ik maak me vooral zorgen om mijn lintje. Hopelijk heeft Blusser vóór zijn dood nog een goed woordje bij de minister gedaan.

Van der Ploeg – Hebt u iets uit de barones gekregen?

Van Rijn – We kregen haar leeftijd niet eens uit haar.

Van der Ploeg – Ze kan wel ontkennen dat Blusser haar minnaar was, maar hij stond bekend als een enorme vrouwenversierder. Zelfs ik had, als ik had gewild...

Van Rijn – Maar iedereen weet dat u nooit met iemand naar bed gaat om carrière te maken.

Van der Ploeg – Precies. Ik maak carrière zodat ik met niemand naar bed hóéf.

De Vries – De vraag blijft wie hem heeft vermoord, en waarom.

Van Rijn – En vooral waarom hij in smoking in de sauna van de barones zat.

De Vries – Precies. Dat verklaart nog steeds niets.

Rommel – Minnaars verstoppen zich vaak in een kast. Waarom niet in een sauna?

Van Rijn – Wat mij vanaf het begin dwarszit is die secondelijm. U ook niet?

Masker komt terug.

Frank – Als ik iets mag zeggen: ik geef toe dat dat niet mijn beste vondst was.

Van Rijn – En dus?

Frank – Wat als de saunadeur van buitenaf was dichtgetimmerd met hamer en spijkers?

Rommel – Dat vind ik persoonlijk beter. Wat denkt u, chef?

Van Rijn – Vooruit. Als u dat liever hebt. Hoofdcommissaris?

Maar Van der Ploeg is verdiept in de aktetas van Masker.

Van der Ploeg – O mijn God... Masker heeft ook het diploma van de minister-president vervalst. Kijk, een zogenaamde afstudeerfoto uit Leiden. ‘Lichting Poldermodel’. Die lichting heeft nooit bestaan!

Rommel komt kijken.

Rommel – Verrek. En er staat nogal wat bekend volk op. Het lijkt wel de complete kabinetsploeg op het bordes.

De Vries – En geen van hen heeft ooit dat diploma gehaald.

Van Rijn – Nu kunnen we echt van een zaak van staatsbelang spreken.

Van Rijn pakt de tas van de barones en draait zich even om, zogenaamd om de inhoud te bekijken.

De Vries – Dit is mijn scenario: om de minister-president te beschermen laat de minister van Justitie de vervalser uit de weg ruimen, maar men pakt de verkeerde. De hoofdofficier, minnaar van de barones, zat in de sauna verstopt omdat hij dacht dat het een kast was.

Van der Ploeg – Een staatsmisdrijf dat eindigt in een politiemisser. Ik vind dit scenario helemaal niets, De Vries.

Rommel – Of de barones wilde van haar man af. En vermoordt per ongeluk haar minnaar, die zich in de sauna had verstopt.

Van der Ploeg – Bravo, Rommel! Dat scenario bevalt me veel beter.

Van Rijn zet de tas terug en loopt naar hen toe.

Van Rijn – Daarmee maken we van een zaak van staatsbelang een gewoon misdrijf. De minister-president kan blijven zitten, de minister houdt zijn baan en ik krijg mijn lintje.

Van der Ploeg – Geen gedoe en iedereen tevreden.

De Vries – U wilt de weduwe ervoor laten opdraaien?

Van der Ploeg – Toegegeven, het zou iedereen goed uitkomen.

De Vries – Behalve haar, als ze onschuldig is.

Van Rijn – Een crime passionnel levert meestal verzachtende omstandigheden op. Ze kan tijdelijke ontoerekeningsvatbaarheid aanvoeren.

Van der Ploeg – Ik vertrouw erop dat u een volledige bekentenis uit de barones krijgt, Van Rijn. Ik hoef er liever niet bij te zijn. U krijgt carte blanche.

Van Rijn pakt Margaretha's tas en doorzoekt die.

Van Rijn – Ik denk niet dat geweld nodig zal zijn. Kijk eens wat ik in haar tas vond.

Hij haalt een tube sterke lijm tevoorschijn.

De Vries – Het moordwapen! Secondelijm!

Rommel – Hadden we net niet besloten dat de saunadeur...

Van Rijn haalt ook een hamer en spijkers uit de tas.

Van Rijn – En bovendien... een hamer en spijkers.

Van der Ploeg – Ongelooflijk. Perfect zelfs. Dus zij is echt de moordenaar? Wat geweldig!

Van Rijn (*zacht tegen Van der Ploeg*) – Ik heb die bewijzen zelf ongemerkt in haar tas gestopt.

Van der Ploeg – Ziet u wel, De Vries? De oude methodes hebben nog altijd hun waarde. Leer ervan. We zullen u missen, Van Rijn. Zulke politiemensen maken ze niet meer.

De telefoon gaat. Rommel neemt op.

Rommel – Ja? Nee! Dat meent u niet!

Hij hangt op.

Van der Ploeg – Wat nu weer?

Rommel – Het mortuarium. Blijkbaar was de dode niet helemaal dood. Hij is zojuist weer tot leven gekomen.

Van der Ploeg – O mijn God!

Van Rijn – Blusser leeft?

Van der Ploeg – Een wonder!

De Vries – Ik herinner u eraan dat die man een bedrieger is.

Van der Ploeg – Niet zo star, De Vries. Jezus werd in zijn tijd ook als bedrieger beschouwd.

Kerkmuziek. Bovennatuurlijk licht. Van der Ploeg valt op haar knieën en slaat een kruis.

Donker.

Vijfde bedrijf

Rommel brengt de veronderstelde dode terug op de brancard, nu met een infuus.

Van der Ploeg – Hoe kan dit? Hij heeft twaalf uur in het mortuarium gelegen!

De Vries – De patholoog blijkt ook met valse papieren te werken. Eigenlijk is hij figurant bij een castingbureau.

Van Rijn – Straks ontdekken we nog dat wij allemaal acteurs zijn.

Van der Ploeg – Hij ziet er nog steeds niet best uit.

Van Rijn – Een hele nacht in een sauna van negentig graden en daarna rechtstreeks de koelcel in op min twintig. Daar knap je niet van op.

Rommel – Aan de andere kant heeft die thermische schok hem misschien juist weer tot leven gewekt.

Van der Ploeg – En dat infuus?

Rommel – Blusser is al zijn vocht kwijt. Vijf liter zweet in de sauna. Ze zijn hem aan het rehydrateren.

Margaretha en Frank komen terug.

Van der Ploeg – Ah, mevrouw de barones... meneer de baron...

Frank – Kunnen we horen wat hier gaande is?

Margaretha – Is mijn advocaat er nog niet?

Van Rijn – Die hebben we zojuist weggestuurd. U hebt hem niet meer nodig.

Margaretha – Wat? Wat een brutaliteit!

Van Rijn – Rustig. U zult zien, alles komt op zijn pootjes terecht.

Van der Ploeg – Goed... Ik heb een goede en een slechte boodschap voor u beiden.

Frank – Zeg het maar.

Van der Ploeg – De minnaar van uw vrouw leeft nog.

Frank – Welke minnaar?

Margaretha – En wat is dan het goede nieuws?

Van der Ploeg – U wordt dus niet vervolgd voor poging tot moord op uw echtgenoot.

Frank – Margaretha? Heb jij geprobeerd mij te vermoorden?

Margaretha – Een misverstand, schat. Ik leg het later uit.

Van der Ploeg – Onze excuses. Ik stel voor dat we deze zaak sluiten, aangezien niemand er vanaf het begin iets van begrijpt.

Frank – Dus we zijn vrij?

Van Rijn – Uiteindelijk was dit niet meer dan een slechte boulevardkomedie.

Van der Ploeg – Die wel even de fundamenteën van onze rechtsstaat dreigde te ondermijnen.

De Vries – Niet zo snel, hoofdcommissaris. We moeten nog uitzoeken wat er werkelijk met commissaris De Vries senior is gebeurd.

Van der Ploeg – Waarom denkt u dat hij niet gewoon even dom is gestorven als hij heeft geleefd?

De Vries – Mijn vader onderzocht deze zaak. Hij stierf in een restaurant dat De Wilde Mossel heet, naast het theater waar dit stuk, In flagrante waanzin, wordt gespeeld. Dat kan geen toeval zijn.

Van Rijn – Zoek het adres van dat theater op, Rommel. Dan controleren we het.

Van der Ploeg – Maar nu even genoeg, De Vries. Tijd voor feest. We drinken op het pensioen van commissaris Van Rijn.

Van Rijn – Kom op, Rommel. Trek die kinderbubbels open.

Rommel haalt een paar flessen kinderbubbels onder het laken van de brancard vandaan.

Van der Ploeg – Een glaasje, mevrouw de barones?

Margaretha – Graag. En noem me alsjeblieft Margaretha.

Van der Ploeg – Meneer de baron, een glas nepchampagne?

Frank – Dank u, beste vriendin. Ik zal doen alsof ik drink.

De telefoon gaat. Van Rijn neemt op.

Van Rijn – Van Rijn, zegt u het maar.

Rommel – Dat ga ik missen, chef.

Van Rijn – Ja, minister... Zeker, minister... Dank u wel, minister... Dames en heren, ik mag u melden dat ik morgen een koninklijke onderscheiding ontvang uit handen van de minister van Justitie en Veiligheid, voor mijn verdiensten voor de samenleving.

Van der Ploeg – Gefeliciteerd, Van Rijn. Nog een reden om blij te zijn met de afloop van dit onderzoek.

De Vries – De minister van Justitie en Veiligheid... Die staat óók op de klantenlijst van deze vervalser!

Van der Ploeg – De Vries... Als u carrière wilt maken bij de politie, zult u wat meegaander moeten worden.

Frank – Als we alle leugenaars uitsluiten, commissaris, krijgen we in Den Haag geen kabinet meer bij elkaar.

Van Rijn – Begrijp één ding goed, De Vries: justitie is er niet om onschuldigen te beschermen, maar om te voorkomen dat de verkeerde schuldigen worden vervolgd.

Van der Ploeg – En er is niemand dood! Gelukkig begraven we in deze zaak alleen het dossier. Nietwaar, De Vries? Het leven gaat door.

De Vries – Mijn vader is wél dood.

Rommel – Tussen ons, De Vries: u zult merken dat wees zijn niet alleen nadelen heeft.

Van Rijn – Zeker niet als je bij de politiefamilie hoort. Volgens mij hebben nabestaanden hier een prima collectieve verzekering.

Van der Ploeg heft haar glas.

Van der Ploeg – commissaris De Vries is dood! Leve commissaris De Vries!

Van Rijn – Dit bureau is van u, De Vries. Uw vader zou trots zijn geweest u hier te zien zitten.

Rommel – Op de plek van de dode.

Van der Ploeg – Eén laatste advies, De Vries: vergeet het idee om hier grote schoonmaak te houden.

Van Rijn – En welkom bij de politie. U verliest een vader, maar u krijgt er een grote familie voor terug.

Van der Ploeg – Weer een zaak opgelost, Van Rijn. Uw laatste.

Rommel – En die plagiaatzaak, chef? Sepot?

Van Rijn – Alle schrijvers zijn vervalsers, Rommel. Soms gaan ze zelfs zover dat ze zichzelf plagiëren.

Rommel – Maar zij beweren tenminste niet dat ze het land besturen.

De Vries – Commissaris?

Van Rijn – Van Rijn, zegt u het maar!

De Vries – Ik heb het adres van het theater opgezocht waar In flagrante waanzin speelt. Het is hetzelfde adres als dit politiebureau waar wij nu zijn.

Van der Ploeg – Bedoelt u dat... wij dit stuk op dit moment aan het spelen zijn?

Frank – Zoals Shakespeare zei: de hele wereld is een schouwtoneel, en wij zijn slechts spelers.

Margaretha – Laten we drinken op onze aller meester.

Ze heffen hun glazen.

Allen – Op Shakespeare!

Donker.

Einde

De auteur

Jean-Pierre Martinez werd in 1955 geboren in Auvers-sur-Oise. Hij stond aanvankelijk op het podium als drummer in verschillende rockbands en werd daarna semioloog in de reclamewereld. Vervolgens werkte hij als scenarioschrijver voor televisie en keerde hij als toneelschrijver terug naar het theater. Hij schreef ongeveer honderd scenario's voor televisie en meer dan honderdtien komedies voor het toneel, waarvan sommige inmiddels klassiekers zijn geworden, zoals *Vrijdag de 13e* en *Strip Poker*.

Tegenwoordig behoort hij tot de meest gespeelde hedendaagse auteurs in Frankrijk en in Franstalige landen. Verschillende van zijn stukken, vertaald in het Spaans en het Engels, worden bovendien regelmatig opgevoerd in de Verenigde Staten en Latijns-Amerika.

Amateur- en professionele theatergezelschappen die op zoek zijn naar toneelstukken om op te voeren, kunnen de toneelstukken van Jean-Pierre Martinez gratis downloaden van zijn websites:

<https://jeanpierremartinez.net/en/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

<https://comediatheque.net/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

Voor iedere openbare opvoering blijft voorafgaande toestemming van de SACD vereist (zie pagina 3: *Opvoeringsrechten*).

Alle toneelstukken van Jean-Pierre Martinez kunnen gratis worden gedownload
op zijn websites:

<https://jeanpierremartinez.net/en/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

<https://comediatheque.net/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

Deze tekst is beschermd door de wetten inzake intellectuele eigendom.

**Elke ongeoorloofde reproductie of namaak kan worden bestraft met een boete tot
300.000 euro en drie jaar gevangenisstraf.**

Avignon - September 2026

© La Comédiathèque - 978-2-38602-449-8